

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. rugpjūčio 19 d. Nr. 21RE2- 384 (AG2-325/16-2026)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Evaldo Ambrozaičio, Vilijos Astrauskienės ir Lauros Bernikienės (posėdžio pirmininkės ir pranešėjos),

2026 m. rugpjūčio 18 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjų X. X. ir Y. Y. skundą atsakovei Klaipėdos rajono savivaldybės administracijai dėl 2026 m. liepos 22 d. sprendimo Nr. (5.1.48 Mr) A5-4377 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje 2026 m. liepos 30 d. rezoliucija priimtas nagrinėti pareiškėjų X. X. ir Y. Y. skundas atsakovei Klaipėdos rajono savivaldybės administracijai (toliau – ir Administracija), kuriuo pareiškėjai prašo:

1) panaikinti Administracijos 2026 m. liepos 22 d. sprendimą Nr. (5.1.48 Mr) A5-4377 „Dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo“ (toliau – ir Sprendimas), kaip neatitinkantį Viešojo administravimo įstatyme (toliau – ir VAI) numatytų principų bei administracinio akto motyvavimo reikalavimų;

2) įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2026 m. liepos 19 d. prašymą (toliau – ir Prašymas) dėl atleidimo nuo savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos (toliau – ir infrastruktūros įmoka), individualiai įvertinant visas faktines aplinkybes, informavimo pakankamumą, faktinę statybos dokumentų gavimo seką, pareiškėjų atitiktį materialiesiems lengvatos kriterijams ir proporcingumo reikalavimą;

3) įpareigoti atsakovę teisės aktų nustatyta tvarka grąžinti 2026 m. liepos 3 d. sumokėtą (*duomenys neskelbtini*) Eur infrastruktūros plėtros įmoką.

Paiškina, kad pareiškėjai yra jauna šeima, statanti pirmąjį gyvenamąjį būstą Klaipėdos rajone, ir pagal turimą informaciją, atitinka Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos nustatytus materialiuosius atleidimo nuo įmokos kriterijus: amžiaus, santuokos, gyvenamosios vietos deklaravimo Klaipėdos rajone ir pirmojo būsto kriterijus.

Tvirtina, jog Administracija ginčijamu Sprendimu atsisakė atleisti nuo infrastruktūros įmokos vien dėl to, kad Prašymas pateiktas gavus statybą leidžiantį dokumentą. Sprendimą vertina kaip formalų, neišsamų, priimtą neįvertinus individualių aplinkybių, realios statybos dokumentų gavimo sekos, savivaldybės pateiktos informacijos pakankamumo, ar pareiškėjams buvo sudaryta reali galimybė laiku pasinaudoti savivaldybės nustatyta lengvata. Mano, kad procedūra atlikta mechanškai, nesuderinus su faktine statybą leidžiančio dokumento gavimo ir infrastruktūros įmokos administravimo eiga, apie terminą pareiškėjų tinkamai neinformavus.

Nurodo, jog statybos projekto ir statybos dokumentų gavimo procesas truko apie du metus. Pareiškėjų pasitelktas projektuotojas koordinavo dokumentų gavimo procesą. Administracija infrastruktūros įmoką apskaičiavo 2026 m. sausio mėn., tačiau nei apskaičiavimo metu, nei iki statybą

leidžiančio dokumento išdavimo pareiškėjams nebuvo paaiškinta apie atleidimo galimybę ir prašymo pateikimo terminus.

Paaishkina, jog statybą leidžiantis dokumentas buvo išduotas 2026 m. gegužės 15 d. Apie būtinybę sumokėti infrastruktūros įmoką projektuotojas informavo 2026 m. liepos 1 d., po statybos leidimo išdavimo, todėl (*duomenys neskelbtini*) Eur įmoką sumokėjo 2026 m. liepos 3 d. Tik sumokėję įmoką, pareiškėjai sužinojo apie atleidimą nuo jos, Prašymas pateiktas nedelsiant 2026 m. liepos 19 d. Tačiau 2026 m. liepos 22 d. priimtas skundžiamas Sprendimas, kuriuo atsisakyta atleisti pareiškėjus nuo infrastruktūros įmokos, motyvuojant procedūrinio termino nesilaikymu ir nurodant klaidingus duomenis, kad statybos leidimas išduotas 2026 m. birželio 15 d.

Mano, kad atsakovė, sprendama dėl lengvatos taikymo, privalėjo tiksliai nustatyti ir sprendime nurodyti bent jau pagrindines datas. Ši padaryta klaida automatiškai nenaikina sprendimo, tačiau atsižvelgiant į sprendimo lakoniškumą ir individualių aplinkybių nevertinimą, akivaizdu, kad Prašymas nepakankamai atidžiai išnagrinėtas, o Sprendimas neatitinka objektyvumo, išsamumo ir atsakomybės už priimtus sprendimus principų.

Akcentuoja, jog pareiškėjai nebuvo tinkamai ir laiku informuoti apie prašymo pateikimą iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo. Administracija iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo jau administravo konkretų pareiškėjų įmokos klausimą ir turėjo realią galimybę pateikti išsamią informaciją apie galimas lengvatas ir terminą. Tokia informacija nebuvo pateikta. Teigia, jog viešojo administravimo subjektas pats sukūręs tikslinę lengvatą ir konkrečiai administruodamas jų įmoką, turėjo organizuoti procedūrą aiškiai ir nuosekliai, o ne remtis tokia procedūrine kliūtimi, apie kurią asmuo praktiškai sužino tik po jos įvykdymo termino.

Argumentuoja, jog atsakovė pažeidė VAI 3 straipsnyje įtvirtintus atsakomybės už priimtus sprendimus principą, išsamumo, objektyvumo, proporcingumo, skaidrumo ir vieno langelio principus. Mano, kad Sprendimas neatitinka administraciniam sprendimui nustatytų reikalavimų, jame tik pacituotas teisinis reguliavimas ir nurodyta išvada, kad po statybą leidžiančio dokumento gavimo atleidimas nenumatytas. Sprendime nėra jokio individualaus vertinimo, ar pareiškėjai atitinka materialiuosius kriterijus, kokia buvo savivaldybės ir projektuotojo taikyta faktinė veiksmų seka, kada pareiškėjams buvo perduota informacija apie mokėjimą, kokia informacija buvo pateikta 2026 m. sausį apskaičiuojant įmoką ir, ar procedūra buvo pakankamai aiški. Todėl sprendimas negali būti laikomas išsamiai ir objektyviai motyvuotu.

Akcentuoja, kad procedūriniai reikalavimai gali būti nustatomi administravimo tvarkai užtikrinti, tačiau jų taikymas negali paneigti pačios lengvatos tikslo, ypač kai savivaldybės administravimo praktikoje įmokos klausimas pareiškėjams buvo aktualizuotas tik po statybos leidimo išdavimo.

Vadovaudamiesi VAI 3 straipsniu, Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo (toliau – ir SIPI) 15 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. 1475 patvirtinta Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos nustatymo metodika (toliau – ir Metodika), Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. T11-39 su vėlesniais pakeitimais, įskaitant 2023 m. kovo 30 d. sprendimą Nr. T11-102, ir galiojančią suvestinę redakciją, prašo panaikinti Sprendimą ir įpareigoti atsakovę atlikti nurodytus veiksmus.

Atsakovė Klaipėdos rajono savivaldybės administracija 2026 m. rugpjūčio 6 d. pateiktu atsiliepimu su pareiškėjų skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė nurodo faktines aplinkybes apie pareiškėjų pateiktą prašymą dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos apskaičiavimo, Administracijos atlikto apskaičiavimo ir akto pateikimo, statybą leidžiančio dokumento išdavimo, darbų pradžią pagal informacinės sistemos „Infostatyba“ (toliau – ir „Infostatyba“) duomenis 2026 m. liepos 17 d., Prašymo dėl infrastruktūros įmokos nemokėjimo ir skundžiamo Sprendimo priėmimą.

Remdamasi SIPI 2 straipsnio 7 dalimi, 2 straipsnio 8 dalimi, 10 straipsniu, 14 straipsnio 4 dalimi, argumentuoja, jog infrastruktūros įmoką apskaičiuoja savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius pagal Vyriausybės nutarimu patvirtintą Metodiką, o savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius sumoka infrastruktūros įmoką iki statybos darbų pradžios, kai šie darbai gali būti vykdomi

nepranešus apie statybos pradžią ar kai statybą leidžiantis dokumentas privalomas <...> ir vadovaujantis Statybos įstatymu (toliau – ir SI) privaloma pranešti apie statybos pradžią – iki šio pranešimo dienos.

Nurodo, jog pagal Metodikos 2 punktą, mokėtojas prašymą apskaičiuoti įmoką pateikia prieš teikdamas prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą arba iki statybos darbų pradžios, kai statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas. Argumentuoja, jog SI 27² straipsnio 5 dalyje nurodyta, kokie dokumentai sudaro pranešimą apie statybos pradžią. Minėto straipsnio 5 dalies 7 punkte nurodyta, kad Pranešimą apie statybos pradžią be kituose punktuose nurodytų dokumentų sudaro: „7) informacija apie pasirašytą savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį ar sumokėtą savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką, kai tai privaloma vadovaujantis Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo nuostatomis;“.

Paaiškina, kad kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kada Klaipėdos rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka nemokama arba mokama dalimis, ir Klaipėdos rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarkos aprašas patvirtinti Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. T11-39 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kada Klaipėdos rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka nemokama arba mokama dalimis ir Klaipėdos rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Aprašas).

Remdamasi Metodikos 17 punktu, argumentuoja, kad „įmokos mokėtojas, manydamas, kad atitinka Įstatymo numatytus atvejus arba Savivaldybės tarybos patvirtintus kriterijus, kai Įmoka nemokama, teikia prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą. Gavęs prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą Savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtas valstybės tarnautojas patikrina ar pareiškėjas atitinka Savivaldybės tarybos patvirtintus kriterijus dėl Įmokos nemokėjimo pagal pateiktus dokumentus. Jei atitinka, laikoma, kad nereikia mokėti Įmokos ir toliau, vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, vykdomos procedūros dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo.“. Atkreipia dėmesį, kad Metodikoje įtvirtinta pareiga būtent įmokos mokėtojui, įsivertinti atitiktį kriterijams dėl įmokos nemokėjimo ir teikiant prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikti atitiktį kriterijams patvirtinančius dokumentus.

Pabrėžia, kad patys pareiškėjai kreipdamiesi dėl infrastruktūros įmokos apskaičiavimo, sumokėdami apskaičiuotą įmoką ir teikdami pranešimą apie statybos darbų pradžią nemanė, kad atitinka SIPI ar Savivaldybės tarybos patvirtintus kriterijus, kai įmoka nemokama.

Nesutinka su pareiškėjų skunde nurodytais argumentais dėl pačių pareiškėjų atsakomybės perkėlimo projektuotojui ar Administracijai. Pažymi, jog pareiškėjų vardu dokumentus statybą leidžiančio dokumento išdavimui teikė atitinkamą kvalifikaciją ir patirtį šioje srityje turintis projektuotojas, kuris ir turėtų būti susipažinęs ir žinoti galiojančius teisės aktus.

Nurodo, jog infrastruktūros įmoka buvo apskaičiuota būtent pagal pareiškėjų konkretų prašymą apskaičiuoti savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką, taip atliekant savivaldybės kompetencijai priskirtus veiksmus. Jokių pareiškėjų prašymų dėl informacijos ar paaiškinimų dėl įmokos mokėjimo, atleidimo tvarkos nebuvo gauta. Prašo atmesti pareiškėjų argumentus dėl savivaldybės aiškaus ir savalaikio neinformavimo kaip nepagrįstus.

Atkreipia dėmesį, kad Sprendime dėl techninės rašybos klaidos neteisingai nurodyta statybą leidžiančio dokumento data, tačiau techninė klaida nedaro Sprendimo iš esmės neteisėto ar nepagrįsto.

Pažymi, jog pareiškėjai skunde nurodė, jog teikė Prašymą pagal Aprašo kriterijus, tačiau kaip matyti iš pareiškėjų su skundu pateiktų ir Administracijai su prašymais teiktų dokumentų: prašyme apskaičiuoti savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką Y. Y. nurodo adresą Klaipėda, (*duomenys neskelbtini*), o su skundu pateiktose pažymose apie asmens deklaruotą gyvenamąją vietą nurodyta, kad pareiškėjai gyvenamąją vietą pažymose nurodytu adresu Klaipėdos rajone deklaravo tik 2026 m. liepos 19 d., t. y. tik Prašymo pateikimo dieną. Todėl atsakovei kyla pagrįstų abejonių ar pareiškėjai iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo atitiko atleidimo kriterijus.

Mano, kad Administracija, priimdama Sprendimą, vadovavosi infrastruktūros įmokos apskaičiavimo, mokėjimo, atleidimo nuo jos tvarką reglamentuojančiais teisės aktais, todėl naikinti Sprendimą pagrindo nėra.

Pareiškėjams ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai. Pareiškėjai išreiškė prašymą bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka, atsakovė neprieštaravo dėl bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka. Atsižvelgiant į bylos šalių valią, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos 2026 m. liepos 22 d. sprendimo Nr. (5.1.48 Mr) A5-4377 „Dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo“, kuriuo pareiškėjai neatleisti nuo infrastruktūros įmokos mokėjimo pagal Prašymą, teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Nekilnojamojo turto registro duomenų banko išrašo duomenimis nustatyta, kad pareiškėjams Y. Y. ir X. X. nuosavybės teise priklauso žemės sklypas, unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*), esantis Klaipėdos r., (*duomenys neskelbtini*). Žemės sklypo naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja Y. Y. 2026 m. sausio 19 d. kreipėsi į atsakovę su prašymu apskaičiuoti savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką, prie prašymo taip pat pridėjo projektinius pasiūlymus (projekto bendrą dalį), VĮ Registrų centro pažymą ir kitus dokumentus.

Atsakovė 2026 m. sausio 23 d. apskaičiavo savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką ir pateikė pareiškėjams apskaičiavimo aktą (2026-01-23 Nr. INFR-Ak-51).

Pagal bylos duomenis, statybą leidžiantis dokumentas – leidimas Nr. LSNS-34-260515-00289 išduotas 2026 m. gegužės 15 d.

Mokėjimo nurodymas patvirtina, jog 2026 m. liepos 3 d. pareiškėja Y. Y. sumokėjo infrastruktūros įmoką – (*duomenys neskelbtini*) Eur.

Pranešimas apie statybos (pagal išduotą leidimą) darbų pradžią Nr. ANN2-30-260717-02259 IS „Infostatyba“ pateiktas 2026 m. liepos 17 d. Pranešimą pasirašė J. S. (pagal bylos medžiagą – projektuotojas).

Pareiškėjai 2026 m. liepos 19 d. Administracijai pateikė prašymą (registruotas 2026 m. liepos 20 d. Nr. (5.1.48 Mr) A13-2102) dėl infrastruktūros įmokos nemokėjimo (minėta, toliau – ir Prašymas). Prašyme pateikė patvirtinimą, kad visi šeimos nariai yra deklaravę gyvenamąją vietą Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje, kad yra susituokę arba sudarę registruotos partnerystės sutartį, kad kiekvienas iš sutuoktinių / partnerių yra iki 36 metų amžiaus, kad statomas pirmasis būstas, kai kiekvienas iš sutuoktinių / partnerių neturi gyvenamųjų patalpų arba turi iki 14 kv. m vienam asmeniui bendro ploto.

Išnagrinėjusi Prašymą, Administracija 2026 m. liepos 22 d. raštu Nr. 5.1.48 Mr) A5-4377 „Dėl Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo“ (minėta, toliau – ir Sprendimas) iš esmės atsisakė atleisti pareiškėjus nuo infrastruktūros įmokos mokėjimo. Sprendimo teisiniu pagrindu nurodytas Metodikos 2 punktas, Aprašas. Faktiniu pagrindu nurodyta aplinkybė, kad Prašymas pateiktas po statybos leidžiančio dokumento gavimo, o Aprašo nuostatos nenumato galimybės kreiptis dėl įmokos nemokėjimo po nustatyto termino.

Nesutikdami su priimtu Sprendimu, pareiškėjai kreipėsi į Komisiją.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Viešojo administravimo įstatymas (minėta, toliau – ir VAĮ), Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas (minėta, toliau – ir SIPĮ), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. 1475 patvirtinta Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos nustatymo metodika (minėta, toliau – ir Metodika), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. T11-39 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kada Klaipėdos rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka nemokama arba mokama dalimis ir Klaipėdos rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Kriterijų, pagal

kuriuos nustatoma, kada Klaipėdos rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka nemokama arba mokama dalimis ir Klaipėdos rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarkos aprašas (minėta, toliau – ir Aprašas).

Atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, todėl jos veiklai taikytinos VAI normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (1 straipsnis). Vadovaujantis VAI 2 straipsnio 10 dalimi, prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. VAI 11 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Pagal Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45.3 papunktį, į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 straipsnyje nustatyta tvarka, t. y. priimamas administracinis sprendimas arba motyvuotai atsakoma, kodėl sprendimas negali būti priimtas.

Įvertinus Prašymo turinį, spręstina, jog jis patenka į Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45.3 papunkčio apimtį, todėl analizuojama, ar Prašyme nurodytų klausimų sprendimas priskirtinas atsakovės kompetencijai, ar nurodytos priežastys netenkinti Prašymo yra pagrįstos, ar skundžiamas Sprendimas atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus.

Viena iš teisės statyti įgyvendinimo prielaidų yra infrastruktūros įmokos sumokėjimas. Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka – pagal savivaldybės tarybos sprendimu tvirtinamą tarifą apskaičiuojama vienkartinė įmoka, kurią savivaldybei moka Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis ar juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, pateikę prašymą gauti statybą leidžiantį dokumentą naujam statiniui statyti ar esamam rekonstruoti teritorijoje, kurioje pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus numatoma savivaldybės infrastruktūra, ir (ar) planuojantys toje teritorijoje statyti ar rekonstruoti statinį, kuris nepriklauso savivaldybės infrastruktūrai ir kuriam reikalinga savivaldybės infrastruktūra, tačiau statybą leidžiančio dokumento nereikia (SIPĮ 2 straipsnio 7 dalis). Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką moka teritorijoje, kurioje pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus numatoma savivaldybės infrastruktūra, statomo naujo, rekonstruojamo pastato, esamą inžinerinį statinį rekonstruojančio į pastatą ir (ar) kito inžinerinio statinio, kuris nepriklauso savivaldybės infrastruktūrai ir jam naudoti reikalinga savivaldybės infrastruktūra, statytojas (vystytojas), išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus atvejus (SIPĮ 15 straipsnio 1 dalis).

Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis ar juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, kurie veikdami savarankiškai ar pagal jungtinės veiklos sutartį inicijuoja ir įgyvendina savivaldybės infrastruktūros plėtrą savivaldybės teritorijoje pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį (SIPĮ 2 straipsnio 2 dalis). Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus funkcijos numatytos SIPĮ 10 straipsnyje, kurio 1 punkto a papunktyje numatyta, jog tuo atveju, kai statybą leidžiantis dokumentas privalomas ar neprivalomas ir vadovaujantis Statybos įstatymu privaloma pranešti apie statybos pradžią – iki šio pranešimo dienos ar iki statybos darbų pradžios, kai šie darbai gali būti vykdomi nepranešus apie statybos pradžią, sumoka savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką, išskyrus: šio įstatymo 15 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus atvejus, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka nemokama ar nuo jos atleidžiama arba sudarytoje savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje nustatyta, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka mokama dalimis, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius pateikia rašytinį prašymą savivaldybei dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo dalimis.

Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką apskaičiuoja savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius pagal Vyriausybės nutarimu tvirtinamą Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos nustatymo metodiką, taikydamas savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintą savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifą (tarifus). Teritorijose (zonose) gali būti tvirtinami skirtingi savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifai, atsižvelgiant į Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos nustatymo metodikoje rekomenduojamus tarifų koeficientus, diferencijuojamus pagal pastatų ir (ar) pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, savivaldybės infrastruktūros išvystymo lygį ir plėtros poreikį (SIPĮ 14 straipsnio 4 dalis).

Infrastruktūros įmokos apskaičiavimo tvarka, kuria vadovaudamasis savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius (toliau – organizatorius) apskaičiuoja įmoką, reglamentuojama Metodikoje. Pagal Metodikos 2 punktą, įmoką apskaičiuoja organizatorius, gavęs statomo, rekonstruojamo pastato, esamo inžinerinio statinio rekonstruojamo į pastatą ir (ar) kito inžinerinio statinio, kuris nėra savivaldybės infrastruktūra ir jo naudojimui reikalinga savivaldybės infrastruktūra, statytojo (vystytojo) (toliau – mokėtojas) prašymą apskaičiuoti įmoką (pagal Metodikos 1 priede pateiktą formą) (toliau – prašymas). Mokėtojas prašymą pateikia prieš teikdamas prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą arba iki statybos darbų pradžios, kai statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas. <...>.

Pagal Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. T11-39 patvirtintų kriterijų, pagal kuriuos, tenkinant bent vieną iš kriterijų, nustatoma, kada Klaipėdos rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka yra nemokama, 1.8 punktą, įmoka nemokama, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėtojas, kurio visi šeimos nariai yra deklaravę gyvenamąją vietą Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje, yra susituokęs/-usi arba sudaręs/-usi registruotos partnerystės sutartį, kiekvienas iš sutuoktinių/partnerių yra iki 36 metų amžiaus (prašymo pateikimo metu dar nesukako 36 metai), statantis/rekonstruojantis pirmąjį būstą, kai kiekvienas iš sutuoktinių/partnerių neturi gyvenamųjų patalpų arba turi iki 14 kv. m. vienam asmeniui bendro ploto. Kriterijus pritaikomas 1 kartą, neužbaigus statybos ir statant kitą pastatą, kriterijus taikomas nebus. Kriterijus nebus taikomas, jei bent vienam iš sutuoktinių/partnerių jau yra buvę pritaikytas anksčiau.

Aprašas nustato savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos (jos dalies) mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarką.

Pagal Aprašo 5 punktą, savivaldybės infrastruktūros mokestis apskaičiuojamas tokia tvarka: 5.1. kai statybą leidžiantis dokumentas privalomas, – iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo; 5.2. kai statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas ir vadovaujantis Statybos įstatymu privaloma pranešti apie statybos pradžią, – iki šio pranešimo dienos; 5.3. kai neprivaloma pranešti apie statybos pradžią, – iki statybos darbų pradžios.

Atleidimo nuo įmokos tvarka reglamentuojama Aprašo IV skyriuje. Pagal Aprašo 17 punktą, įmokos mokėtojas, manydamas, kad atitinka Įstatymo numatytus atvejus arba Savivaldybės tarybos patvirtintus kriterijus, kai įmoka nemokama, teikia prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą. Gavęs prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą Savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtas valstybės tarnautojas patikrina ar pareiškėjas atitinka Savivaldybės tarybos patvirtintus kriterijus dėl Įmokos nemokėjimo pagal pateiktus dokumentus. Jei atitinka, laikoma, kad nereikia mokėti Įmokos ir toliau, vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, vykdomos procedūros dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo.

Apibendrinant nurodytą teisinį reguliavimą, sprendina, jog infrastruktūros įmokos apskaičiavimo imperatyvūs terminai (iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo / pranešimo dienos ar iki statybos darbų pradžios) suponuoja, jog sumokėta infrastruktūros įmoka arba sprendimas dėl atleidimo yra viena iš būtinų sąlygų pačiam statybos leidimui gauti, o po statybą leidžiančio dokumento išdavimo keisti teisinio pagrindo ar prašyti atleidimo nuo infrastruktūros mokesčio atgaline data nebegalima. Tai reiškia, jog asmuo, siekiantis pasinaudoti išimtimi iš bendrosios taisyklės, jog infrastruktūros mokestį moka asmenys, siekiantys gauti statybą leidžiantį dokumentą, t. y. siekiantis pasinaudoti galimybe, nukrypstančia nuo bendro principo, jog įmoką moka visi asmenys, siekiantys realizuoti statytojo teisę pagal aukščiau nurodytus teisės aktus, turi pats teikti prašymą dėl atleidimo nuo infrastruktūros įmokos, pagrindžiant, kad atitinka nustatytus kriterijus nustatytais terminais, kurie negali būti vėlesni nei statybą leidžiančio dokumento išdavimas / pranešimo apie statybos pradžią dienos. T. y. prieš teikiant tokį prašymą, asmuo turi pats įsivertinti atitiktį nurodytiems kriterijams. Ir tai reikalauja aktyvių pačių pareiškėjų veiksmų, o atsakomybė už tokio prašymo pateikimą tenka statytojui (įmokos mokėtojui).

Nagrinėjamu atveju nustatyta, jog pareiškėjų interesams statybos dokumentų gavimo procese atstovavo projektuotojas, kuris akivaizdu, turėjo būti susipažinęs su teisiniu reguliavimu, *inter alia* (be kita ko) žinoti prašymo dėl atleidimo nuo infrastruktūros mokesčio pateikimo terminus. Byloje nėra duomenų, kad pareiškėjai konsultavosi su Administracijos darbuotojais dėl teisės būti

atleistiems nuo infrastruktūros įmokos įgyvendinimo, terminų, todėl kaip nepagrįsti atmetami pareiškėjų skundo argumentai dėl savivaldybės aiškaus ir savalaikio neinformavimo apie atleidimą nuo minėtos įmokos.

Ginčo dėl aplinkybės, kad Prašymas pateiktas jau po statybą leidžiančio dokumento išdavimo ir pranešimo apie statybų pradžią dienos, nėra. Vadinas, byloje yra įrodyta, kad pareiškėjai nesilaikė SIPI, Metodikos ir Apraše nustatytų procedūrinių reikalavimų prašymą dėl atleidimo nuo infrastruktūros mokesčio pateikti laiku. Šios aplinkybės lemia, jog materialieji atleidimo nuo įmokos kriterijai negali būti taikomi, nesilaikant pareigos tokį prašymą pateikti nustatytu laiku.

Sisteminis aukščiau nurodytų teisės normų aiškinimas suponuoja, kad reikalavimas pateikti prašymą dėl atleidimo nuo infrastruktūros įmokos iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo nėra savitiksliis. Tai siejama su statybos teisėtumu, kadangi pagal Statybos įstatymo 27² straipsnio 5 dalies 7 punktą, informacija apie pasirašytą savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį ar sumokėtą savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką, kai tai privaloma vadovaujantis SIPI nuostatomis, yra vienas iš privalomų pranešimo apie statybos pradžią dokumentų. Todėl laiku nepateikus prašymo, teisė į atleidimą nuo infrastruktūros įmokos mokėjimo nėra įgyjama ir negali būti realizuojama.

Atsiliepime nurodyti papildomi argumentai, kad pareiškėjai iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo galimai neatitiko kriterijų, neanalizuotini, kadangi pagal teismų praktiką, akto priėmimo motyvai pagal įstatymą privalo būti nurodomi pačiame administraciniame akte. Skundžiamo sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo (šiuo atveju, Komisijos) proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto sprendimo teisėtumui (pvz., LVAT 2013 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013; 2015 m. sausio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1-502/2015; 2025 m. spalio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2464-821/2025).

Vertinant individualaus administracinio akto teisėtumą VAI 10 straipsnio taikymo aspektu, turi būti atsižvelgiama į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiskai reikšmingi faktai bei kokios konkrečios materialiosios teisės normos asmeniui gali sudaryti atitinkamas prielaidas bei sąlygas, kad būtų sukurtos, panaikintos ar pakeistos asmens subjektinės teisės tam tikruose teisiniuose santykiuose. VAI 10 straipsnio 5 dalimi iš esmės yra siekiama užtikrinti, kad asmeniui, dėl kurio yra priimtas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, taip pat motyvai, todėl kai nėra pagrindo individualų administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju, spręsdamas dėl tokio akto atitikties pastarosios įstatymo nuostatos reikalavimams, teismas privalo *ad hoc* (esant konkrečiai situacijai) įvertinti, ar nustatyti turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti šiuo aktu suteiktas teises ar (ir) įvykdyti nustatytas pareigas bei įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galbūt) pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą. Šis vertinimas turi būti atliekamas individualaus administracinio akto adresato požiūriu, t. y. būtent to, kuris turi teisę žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis priimtas konkretus sprendimas, be kita ko, atsižvelgiant ir į pastarajam asmeniui žinomas aplinkybes, lėmusias minėtą sprendimą (žr., pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2017 m. rugsėjo 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-709-415/2017, 2021 m. rugsėjo 1 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2457-575/2021).

Įvertinusi byloje nustatytų faktinių aplinkybių visumą, skundžiamo Sprendimo turinį, Komisija sprendžia, kad atsakovė padarė pagrįstą išvadą, kodėl Prašymas negali būti tenkintas. Tokia išvada pagrįsta teisiniu reguliavimu – Metodikos 2 punktu, Aprašo nuostatomis. Nors ir nenurodytas pagrindinis teisės aktas, reglamentuojantis infrastruktūros įmokos mokėjimą – SIPI, klaidingai nurodyta statybą leidžiančio dokumento data – vietoje 2026 m. gegužės 15 d. nurodyta 2026 m. birželio 15 d., tačiau šie trūkumai nelaikytini esminiais. Sprendime nurodyti teisiniai ir faktiniai motyvai, kurie taikyti tinkamai, priimtas sprendimas yra teisingas, kadangi imperatyvus teisinis reguliavimas aiškiai numato pareigą teikti Prašymą iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo. To nepadarius, teisė į atleidimą nuo infrastruktūros įmokos mokėjimo negali būti įgyvendinama.

Sprendimas atitinka VAI 10 straipsnyje individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, jame pateikti motyvai yra aiškūs bei pakankami, priimtas kompetentingo subjekto. Pareiškėjai suprato, koku teisiniu pagrindu Sprendimas priimtas ir kokiomis faktinėmis aplinkybėmis jis grindžiamas, o tai, kad skirtingai, nei atsakovė, vertina faktines aplinkybes ir aiškina teisinį reguliavimą, nesudaro pagrindo daryti išvadą, kad Sprendimas yra neteisėtas, todėl Komisija neturi teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjų skundo reikalavimo panaikinti Sprendimą.

Netenkinus reikalavimo dėl Sprendimo panaikinimo, atmetini ir išvestiniai reikalavimai dėl įpareigojimo atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2026 m. liepos 19 d. prašymą ir įpareigoti atsakovę grąžinti 2026 m. liepos 3 d. sumokėtą (*duomenys neskelbtini*) Eur infrastruktūros plėtros įmoką.

Nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu, pareiškėjų skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjų X. X. ir Y. Y. skundą atsakovei Klaipėdos rajono savivaldybės administracijai dėl 2026 m. liepos 22 d. sprendimo Nr. (5.1.48 Mr) A5-4377 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Laura Bernikienė

Komisijos nariai

Evaldas Ambrozaitis

Vilija Astrauskienė